



REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO



Bolezni drevja v gozdovih ob Muri in ukrepi v različnih habitatnih tipih

Nikica Ogris

Upravljanje z izbranimi gozdnimi območji NATURA 2000 ob Muri - GoForMura, zaključna konferenca projekta, Radenci, 29. november 2016



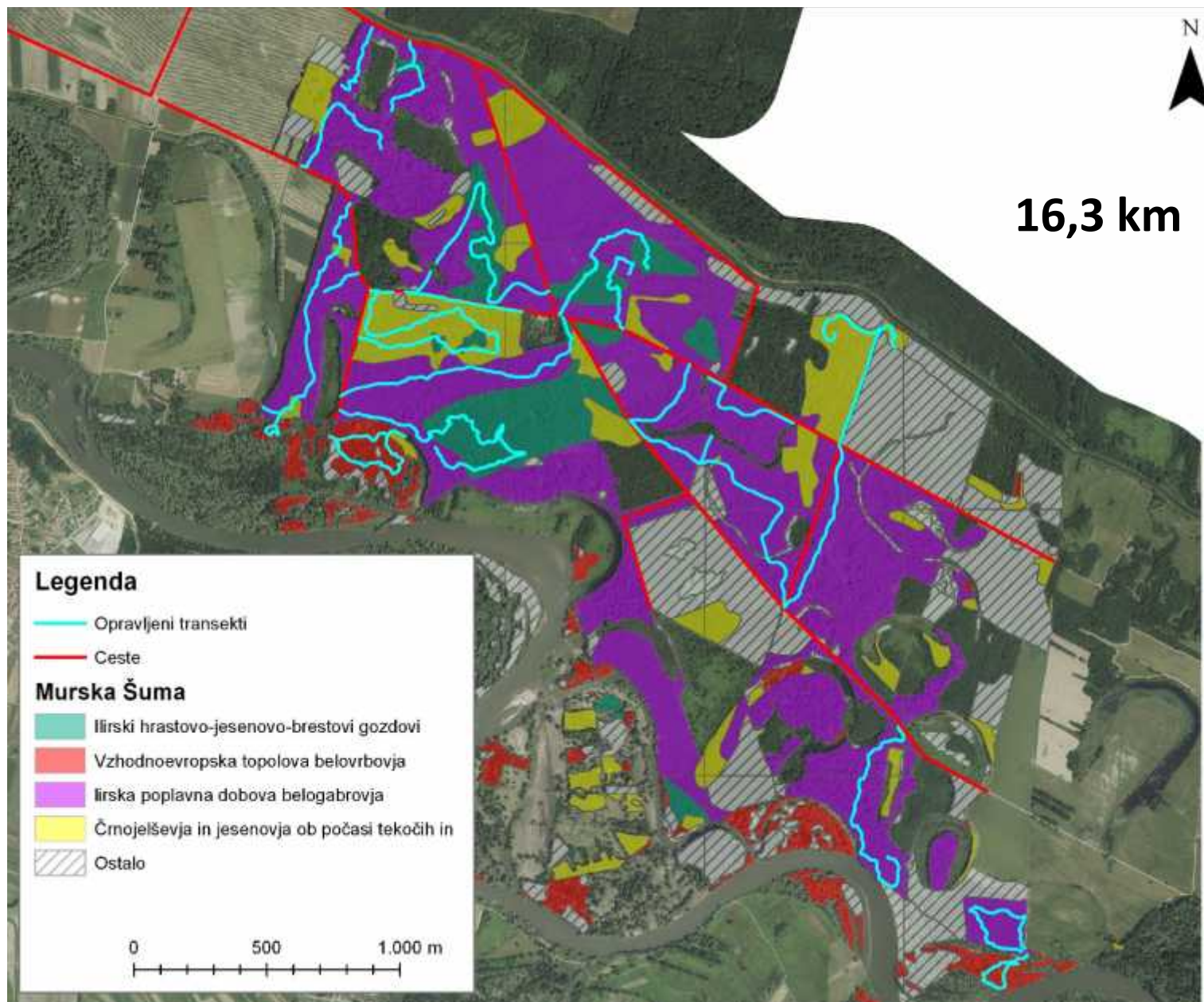
Metoda dela

- Nelinearen transekt širine 5 m
 - 2,5 m levo in desno
 - samo nadmerna drevesa > 10 cm
- 2× popisovalca: gozdna fitopatologa
- Popis opravila: od 30. 6. do 12. 8. 2015

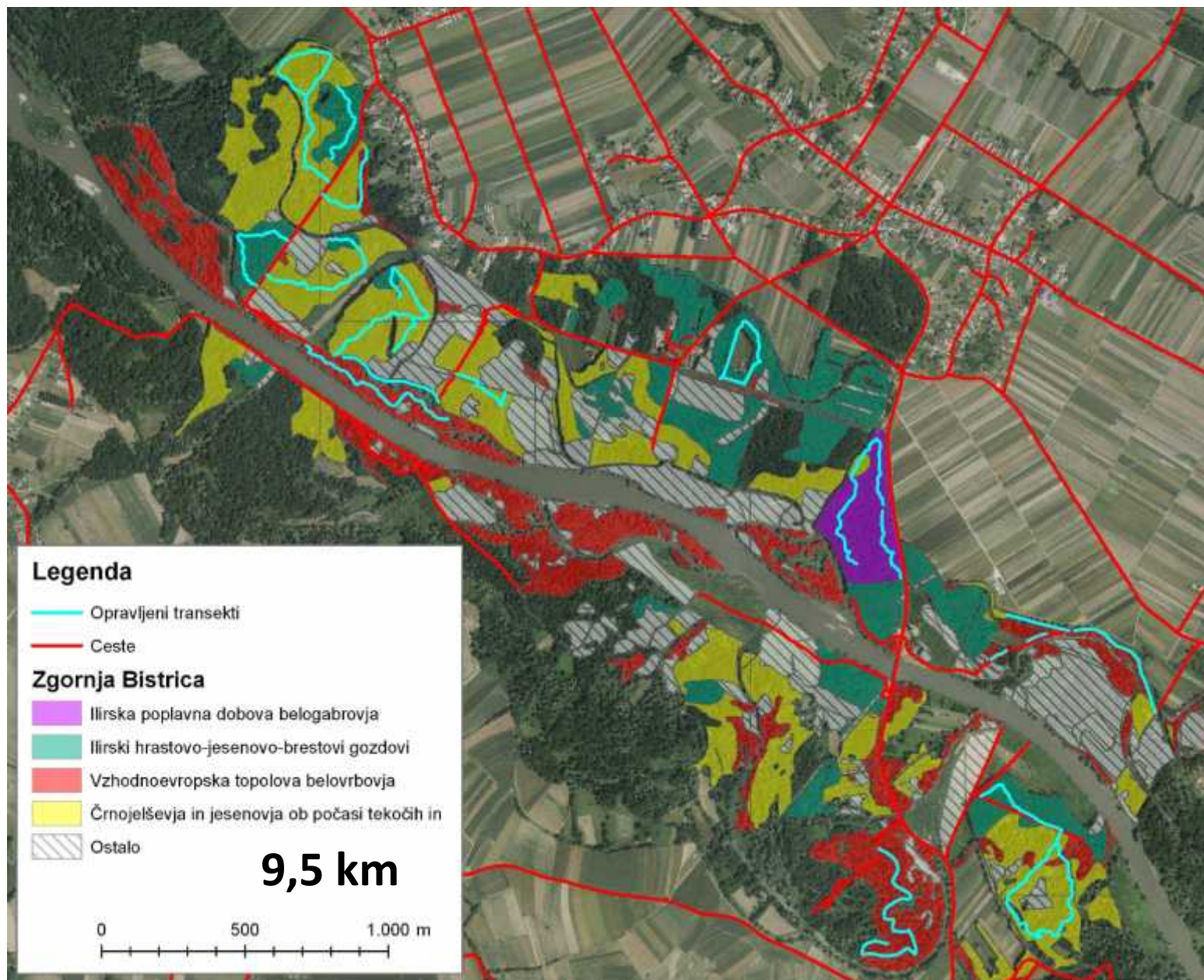
Rezultati

- 25,8 km transektov = 12,9 ha = 2,3 % površine
 - 16,3 km v Murski šumi
 - 9,5 km v Gornji Bistrici

Murska šuma – opravljene transekti



Gornja Bistrica – opravljene transekte



Rezultati

- Skupaj 6.628 dreves
 - 41,1 % zdravih dreves
 - 58,9 % bolnih dreves (71,1 % GB, 52,8 % MS)
 - 4,4 % mrtvih dreves, razlike med GHT (1,4-9,4 %)
- 47 povzročiteljev poškodb

Zdrava drevesa: frekvenčna porazdelitev

Slovensko ime	Latinsko ime	Št.	Delež (%)
beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	825	30,3
maklen	<i>Acer campestre</i>	452	16,6
črna jelša	<i>Alnus glutinosa</i>	242	8,9
gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	240	8,8
dob	<i>Quercus robur</i>	223	8,2
vrbe	<i>Salix</i>	169	6,2
brest	<i>Ulmus spp.</i>	156	5,7
negundovec	<i>Acer negundo</i>	131	4,8
jesen	<i>Fraxinus spp.</i>	77	2,8
topoli	<i>Populus</i>	54	2,0
bukev	<i>Fagus sylvatica</i>	47	1,7
čremsa	<i>Prunus padus</i>	41	1,5
robinija	<i>Robinia pseudacacia</i>	35	1,3
črni oreh	<i>Juglans nigra</i>	20	0,7
češnja	<i>Prunus avium</i>	11	0,4
glog	<i>Crataegus spp.</i>	3	0,1




Bolna drevesa: frekvenčna porazdelitev

Slovensko ime	Latinsko ime	Št.	Delež (%)
jesen	<i>Fraxinus</i> spp.	1274	31,4
hrasti	<i>Quercus</i>	865	21,3
vrbe	<i>Salix</i>	406	10,0
črna jelša	<i>Alnus glutinosa</i>	342	8,4
beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	217	5,3
brest	<i>Ulmus</i> spp.	207	5,1
maklen	<i>Acer campestre</i>	168	4,1
topoli	<i>Populus</i>	149	3,7
robinija	<i>Robinia pseudacacia</i>	117	2,9
gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	108	2,7
čremsa	<i>Prunus padus</i>	104	2,6
negundovec	<i>Acer negundo</i>	43	1,1
črni oreh	<i>Juglans nigra</i>	20	0,5
bukev	<i>Fagus sylvatica</i>	17	0,4
češnja	<i>Prunus avium</i>	13	0,3
bezeg	<i>Sambucus</i> spp.	3	0,1
brek	<i>Sorbus torminalis</i>	3	0,1
glog	<i>Crataegus</i> spp.	2	0,0
lipa	<i>Tilia platyphyllos</i>	2	0,0

Frekvenčna porazdelitev najpogostejših bolezní

Latinsko ime	Št.	Delež (%)
<i>Chalara fraxinea</i>	1180	29,1
neznano	925	22,8
kompleksna bolezen, hiranje	687	16,9
mehanska poškodba	293	7,2
veter	126	3,1
suša	115	2,8
<i>Stigmina carpophila</i>	68	1,7
<i>Apiognomonía errabunda</i>	64	1,6
<i>Ophiostoma ulmi</i>	59	1,5
podstojen	59	1,5
velike rjave pege na listih	53	1,3
bula	50	1,2
<i>Phytophthora</i> spp.	50	1,2

Nekoliko manj pogoste vendar pomembne bolezni

Latinsko ime	Št.	Delež (%)
 <i>Eutypella parasitica</i>	34	0,8
vrbov škrlup	31	0,8
<i>Cryptodiaporthe populea</i>	29	0,7
trohnoba	28	0,7
veter	27	0,7
mrazne razpoke	27	0,7
konkurenca na splošno	23	0,6
<i>Viscum album</i>	16	0,4
nagnjen	15	0,4
<i>Nectria</i> spp.	12	0,3
<i>Hedera helix</i>	10	0,2
 <i>Erysiphe alphitoides</i>	9	0,2
 <i>Armillaria</i> spp.	9	0,2

Sestoj jesena propada zaradi jesenovega ožiga



Foto: D. Jurc

Jelševa fitoftora



Javorov rak (*Eutypella parasitica*) v Murski šumi



Foto: D. Jurc

Jesen – predlog ukrepov

- Sadike jesena se naj nadomeščajo s sadikami gorskega javora ali z drugimi rastišču primernimi vrstami
- Pospešujemo le posamezna drevesa, ki so manj poškodovana
- Sanitarne sečnje izvajamo, ko je večina poganjkov in vej že odmrlih in suhih

Črna jelša – predlog ukrepov

- Čim hitrejši posek poškodovanih jelš
- Zasnova mešane drevesne sestave:
 - poudarek naj bo še vedno na črni jelši, ki pa ji primešamo vrbo, topol, dob, beli gaber, vez in čremso
- Pri sadnji in izbiri drevesne vrste upoštevamo mikrolokacijo in njene ekološke razmere

Dob – predlog ukrepov

- Redčenja morajo biti zgodnja, redka in močna
- Pri vzgoji sadik doba uporabiti lokalne provenience doba
- Skrajšanje dolge proizvodne dobe
- V drevesni sestavi lahko povečamo delež maklena, gorskega javora in čremse

Vprašanja ???